

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/61- 34/07/AK

Łódź, dnia 25 lipca 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 41/2007

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 r., Nr 50, poz. 331, zm. Dz. U. Nr 99, poz. 660.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68) w związku z art. 136 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Mariuszowi Jerzemu Trąbczyńskiemu zam. (*tajemnica przedsiębiorcy*), gm. Golub Dobrzyń, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MARTON” w Golubiu - Dobrzyniu,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Mariusza Jerzego Trąbczyńskiego, polegające na stosowaniu w obrocie z udziałem konsumentów, we wzorcu umowy pn. „„Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” postanowienia o następującej treści:

- „*Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie*”,

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.)

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68) w związku z art. 136 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Mariusza Jerzego Trąbczyńskiego, zam. Rudziec 9a, gm. Golub Dobrzyń, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MARTON” w Golubiu - Dobrzyniu, karę pieniężną z tytułu naruszenia zakazu, o jakim jest

mowa w art. 24 ust. 2 ww. ustawy w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji w wysokości **10 164 zł** (słownie: dziesięć tysięcy sto sześćdziesiąt cztery zł) płatną do budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Na przełomie 2006 r. i 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków dostarczania konsumentom programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio- wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej na terenie właściwości miejscowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, że Mariusz Jerzy Trąbczyński prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MARTON” (zwany dalej: „Mariusz Trąbczyński”) stosuje w § 23 zdanie pierwsze i drugie „Regulaminu świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” postanowienie o treści: *„Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”*,

W wyniku analizy ww. zapisów ustalono, że postanowienie „Regulaminu świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” o treści: *„Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”* ma zbliżoną treść i wywołuje takie same skutki prawne w zakresie zmiany oferty programowej jak postanowienie o treści: *„Operator Cyfry + z ważnych przyczyn prawnych, technicznych, organizacyjnych lub ekonomicznych może wprowadzić zmiany liczby i rodzaju Programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów wymienionych, odpowiednio w Załącznikach nr 2, 3, 4 i 5 do umowy. Wyżej wymienione zmiany, wynikające z faktu zaistnienia okoliczności leżących poza kontrolą Operatora Cyfry+, uznane za siłę wyższą, zastąpienia danego Programu Programem o porównywalnej tematyce, rezygnacji z danego Programu z uwagi na jego niską oglądalność, zaprzestania nadawania Programu z przyczyn obciążających jego nadawcę nie wymagają zmiany Umowy”*, które zostało wpisane do Rejestru pod pozycją 571, w dniu 4 listopada 2005 r., na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7 kwietnia 2004 r., sygnatura akt XVII AmC 15/03.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości konieczne i uzasadnione było podjęcie działań administracyjnych chroniących konsumentów.

W dniu 14 maja 2007 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-34/07 postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Mariusza Trąbczyńskiego, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” postanowienia o następującej treści:

- *„Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”*,

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co może

stanowiąc naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu zawiadomił Mariusza Trąbczyńskiego o wszczęciu postępowania w dniu 14 maja 2007 r. (*dowód: karta nr 3*).

Postanowieniem nr 2/61-34/07 z dnia 14 maja 2007 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym t. j. pismo Mariusza Trąbczyńskiego z dnia 2 stycznia 2007 r., „Zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej” Mariusza Jerzego Trąbczyńskiego, „Umowę o podłączenie do sieci Marton” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” (*dowód: karty nr 4 -27*), o czym zawiadomił Mariusza Trąbczyńskiego w dniu 14 maja 2007 r. (*dowód: karta nr 28*).

Mariusz Trąbczyński nie ustosunkował się do zarzutu przedstawionego w zawiadomieniu o wszczęciu ww. postępowania. Jedynie kierownik działu obsługi klienta P.W. „MARTON” poinformował w dniu 9 lipca 2007 r. (data otrzymania pisma), że kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie „Regulaminu świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” zostanie usunięte do końca lipca 2007 r. (*dowód: karty nr 41-42*).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Mariusz Trąbczyński jest osobą fizyczną wpisaną do Ewidencji Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Wójta Gminy Golub-Dobrzyń, który prowadzi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz. 1807, ze zm. – zwana dalej: „ustawa o swobodzie działalności gospodarczej”) oraz ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800, ze zm. – zwana dalej: „Prawo telekomunikacyjne”).

Mariusz Trąbczyński prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MARTON” w Golubiu – Dobrzyniu. Przedmiotem działalności Mariusza Trąbczyńskiego jest usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej, między innymi do mieszkańców Łowicza, Główna, Rawy Mazowieckiej, Poddębic, Zduńskiej Woli, Pajęczna. Jest to usługa telekomunikacyjna w rozumieniu art. 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego. Usługa ta jest dostępna dla ogółu użytkowników (w tym konsumentów), tym samym należy przyjąć, że usługa ta ma charakter publiczny w rozumieniu art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego.

W swojej działalności Mariusz Trąbczyński stosuje przy zawieraniu umów na świadczenie usług telekomunikacyjnych umowę pn. „Umowa o podłączenie do sieci Marton” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” (*dowód: karty nr 4-27*). Dokumenty te stanowią wzorce umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c. Mariusz Trąbczyński określił w nich jednostronnie warunki świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Są one przygotowane z góry, przed zawarciem umowy i zawierają gotowe postanowienia, na treść których konsument nie ma wpływu.

We wskazanym powyżej wzorcu umowy „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” Mariusz Trąbczyński ustalił jednostronnie postanowienie:

- „Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”.

Ponadto ustalono, że Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygnatura akt XVII AmC 15/03) uznał za niedozwolone postanowienie umowy o treści: „Operator Cyfry + z ważnych przyczyn prawnych, technicznych, organizacyjnych lub ekonomicznych może wprowadzić zmiany liczby i rodzaju Programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów wymienionych, odpowiednio w Załącznikach nr 2, 3, 4 i 5 do umowy. Wyżej wymienione zmiany, wynikające z faktu zaistnienia okoliczności leżących poza kontrolą Operatora Cyfry+, uznane za siłę wyższą, zastąpienia danego Programu Programem o porównywalnej tematyce, rezygnacji z danego Programu z uwagi na jego niską oglądalność, zaprzestania nadawania Programu z przyczyn obciążających jego nadawcę nie wymagają zmiany Umowy”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru pod pozycją 571, w dniu 4 listopada 2005 r.

W trakcie niniejszego postępowania Mariusz Trąbczyński nie ustosunkował się do przedstawionego mu zarzutu przez Prezesa Urzędu Jednocześnie przedstawił dokumenty finansowe potwierdzające jego przychód w 2006 r. w wysokości (*tajemnica przedsiębiorcy*)zł. (*dowód: karty nr 43-44*). Mariusz Trąbczyński nie przedstawił dowodów potwierdzających zaniechanie zarzucanej mu praktyki.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 r., Nr 50, poz. 331, ze zm. - zwana dalej: „ustawa o okik”) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Natomiast ust. 3 ww. artykułu stanowi, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w pkt 1 tego przepisu, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności, polegającej na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Mariusz Trąbczyński jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Zgodnie z tym przepisem pod pojęciem przedsiębiorcy – rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna

ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto zgodnie z art. 15 tej ustawy Mariusz Trąbczyński, jako przedsiębiorca telekomunikacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 27 Prawa telekomunikacyjnego, powinien być wpisany do rejestru działalności regulowanej, to jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Mariusz Trąbczyński posiada zdolności prawną i zdolności do czynności prawnych i jest zaewidencjonowany w Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Golub-Dobrzyń po numerem 848/04 oraz jest wpisany do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 154 (*dowód: karta nr 29*). Tym samym Mariusz Trąbczyński jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

W związku z tym pierwsza przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności Rejestru. Jawność Rejestru oznacza, że jest on dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Wpisanie postanowienia do Rejestru, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia

w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834 - obecnie art. 24 ust. 2 ustawy o okik) dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień umowy zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowienia.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez Mariusza Trąbczyńskiego we wzorcu umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” postanowienia o treści: *„Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”* jest tożsamy zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 571.

Kwestionowane postanowienie *„Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie”* uprawnia Mariusza Trąbczyńskiego do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie oraz przewiduje wyłącznie dla Mariusza Trąbczyńskiego jednostronne uprawnienie do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia. Ich skutkiem jest pozbawienie konsumenta prawa do rozwiązania umowy. Oznacza to, że przy zmianie programów konsument jest skazany na opłacanie świadczenia, które nie było przedmiotem umowy i które mu nie odpowiada. Jest on również pozbawiony prawa do wypowiedzenia umowy.

Tożsamym celom tj. uprawnieniu przedsiębiorcy do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie lub jednostronnego przyznania uprawnień do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia, prowadzących do pozbawienia konsumenta prawa do wypowiedzenia umowy ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 571 *„Operator Cyfry + z ważnych przyczyn prawnych, technicznych, organizacyjnych lub ekonomicznych może wprowadzić zmiany liczby i rodzaju Programów wchodzących w skład poszczególnych pakietów wymienionych, odpowiednio w Załącznikach nr 2, 3, 4 i 5 do umowy. Wyżej wymienione zmiany, wynikające z faktu zaistnienia okoliczności leżących poza kontrolą Operatora Cyfry+, uznane za siłę wyższą, zastąpienia danego Programu Programem o porównywalnej tematyce, rezygnacji z danego Programu z uwagi na jego niską oglądalność, zaprzestania nadawania Programu z przyczyn*

obciążających jego nadawcę nie wymagają zmiany Umowy”. Porównanie kwestionowanego zapisu wzorca „Operator zastrzega sobie prawo zmiany oferty programowej, co nie stanowi zmiany warunków umowy. O zmianie oferty programowej operator zawiadamia Abonenta poprzez ogłoszenie w Telegazecie” i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 571 dowodzi, że ich treść jest podobna i w taki sam sposób kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, iż oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanego postanowienia umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienia wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień uprawnia przedsiębiorcę do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie i jednostronnego przyznania sobie uprawnień do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia, prowadzących do pozbawienia konsumenta prawa do wypowiedzenia umowy.

Konsekwencją stosowania przez Mariusza Trąbczyńskiego postanowienia wpisanego do Rejestru jest wprowadzenie do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowienia bezwzględnie zakazanego. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez Mariusza Trąbczyńskiego w „Regulaminie świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowienia wskazanego w sentencji decyzji jest bezprawne.

W związku z tym druga przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 3)

Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 ustawy o okik stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z postanowieniami wzorca umowy pn. „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez P.W. „MARTON” dotyczącego świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego zawierającym postanowienie, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i zawarli, bądź mogli lub mogą zawrzeć umowę na świadczenie tych usług z Mariuszem Trąbczyńskim. Oferta świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego jest adresowana do z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej, ale z tych usług w każdej chwili

mogą skorzystać inni konsumenci mieszkający na terenie Łowicza, Głowna, Rawy Mazowieckiej, Poddębic, Zduńskiej Woli, Pajęczna lub innych miast gdzie działa Mariusz Trąbczyński. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony i niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania. Za takim ujęciem odbioru ww. usługi świadczy również jej charakter. Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio – wizualnego ma charakter publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, to jest dostępnej do ogółu użytkowników (art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego), w tym konsumentów. Pojęcie użytkownika jest niezwykle szerokie. Użytkownikiem jest bowiem nie tylko podmiot korzystający z usługi, lecz także podmiot żądający świadczenia tej usługi. Użytkownikiem jest zatem każdy podmiot, który na gruncie ww. ustawy może żądać świadczenia usługi. Ogół użytkowników, czyli wszystkich podmiotów, które korzystają z usług lub mogą żądać świadczenia tych usług, to najszersze możliwe określenie potencjalnego zakresu usługobiorców (porównaj; Prawo telekomunikacyjne. Komentarz. dr hab. Stanisław Piątek. Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 2005. s. 93).

Stosowanie przez Mariusza Trąbczyńskiego zarzucanej praktyki wobec niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów wypełnia przesłankę naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Nie ma tutaj żadnych wątpliwości, że bezprawne działanie Mariusza Trąbczyńskiego nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny, lecz mogą naruszać uprawnienia nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych kontrahentów (abonentów).

W związku z tym trzecia przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Mariusz Trąbczyński nie przedstawił dowodów pozwalających na stwierdzenie, że doszło do zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o okik, Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Przepis ten stanowi podstawę i granicę ustalenia kary dla Mariusza Trąbczyńskiego, który w 2006 r. osiągnął przychód w wysokości (*tajemnica przedsiębiorcy*)zł. a zatem maksymalna kara nałożona na przedsiębiorcę może wynieść (*tajemnica przedsiębiorcy*)zł.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 ustawy o okik przykładowo jedynie wskazano, iż Prezes Urzędu przy nakładaniu kary winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy o okik, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Ponadto orzecznictwo wskazuje, że w przypadku kar przesłankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary

wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., sygn.akt I CKN 793/98).

Na wysokość kary przedmiotowej sprawie miał wpływ zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej, ponad dwuletni okres stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, pomimo dostępności do Rejestru, które to okoliczności skłaniają do nałożenia kary o charakterze represyjnym. Jednocześnie przyjąć należy, że w trakcie postępowania Mariusz Trąbczyński nie kwestionował przedstawionego mu zarzutu oraz zobowiązał się do usunięcia wskazanego naruszenia prawa, postępowanie zostało wszczęte w następstwie przeprowadzonego badania rynku, a nie w następstwie skarg konsumentekich, co może świadczyć o ograniczonym stosowaniu ww. zapisu umowy, naruszenie przepisów ustawy o okik miało miejsce po raz pierwszy a potencjał ekonomiczny Mariusza Trąbczyńskiego jako osoby fizycznej nie jest znaczny. To w ostatecznym rachunku przekonuje, aby karze nadać walor edukacyjny, przy zapewnieniu odpowiedniego stopnia jej odczuwalności. Zdaniem Prezesa Urzędu, taki charakter będzie miała kara w wysokości (*tajemnica przedsiębiorcy*) kwoty kary maksymalnej. Z tych powodów na Mariusza Trąbczyńskiego nałożono karę w wysokości 10 164 zł.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Karę należy wpłacić w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji do Narodowego Banku Polskiego, Oddział Okręgowy w Warszawie, na rachunek Nr 51101010100078782231000000 .

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów

Z-ca Dyrektora Delegatury w Łodzi

Barbara Romańczak – Graca

Otrzymuje:

Mariusz Jerzy Trąbczyński
(*tajemnica przedsiębiorcy*)Gm. Golub-Dobrzyń